

illuminà la de l'Amic un dia,
i l'escombrà de negra fosquedat
i l'ompli de plaers i d'alegria.

Perquè son Estimat hi capigués
d'una a una n tragué totes les coses,
que les més grans i hermoses,
prop de l'Amat, no li semblaren res.

99

En l'hostal de l'Amic
vingué a albergar-se l'Amador més ric,
i el majordom li demanà l'hostatge.
Més l'Amic li digué: — Allotja-l de grat,
puix es mon Estimat,
qui ab sang fa temps comprà nostre llinatge.

100

Memoria i voluntat
pujaren la montanya de l'Amat,
tant acimada
perquè l'enteniment prenga volada
i es doblen sos amors a l'Estimat.

101

Missatge de plors,
missatge d'amors:
es son Estimat qui a l'Amic l'envia

perquè no s trencas
el dolcíssim llaç
de sa companyia.

102

Desitjava l'Amic a l'Estimat,
que s'era ai! allunyat,
i per correu sos pensaments li envia,
perquè sobre les ales del desig
li n duguen un esquitx
del dolç plaer que regalat li havia.

103

L'Amat a l'Amic
donà un benefici
de plors i sospirs,
de pena i martiri.
La pena es crudel,
es llarg el suplici:
com més llargs i durs,
li són més alivi.

106

Estimat meu, vostra amor
atormentava l meu cor
fins que us vegí entre mes penes:
llavors l'amor me gori
ab el coliri divi

de vostra hermosa presencia,
i Vós, per paga i favor,
me donàreu més amor
que duplicà ma dolença.

108

Cantava l'Amic i deia:
— Quin torment dóna l'amor,
quin torment i quina ditxa,
si s'aima l meu Aimador,
qui estima ab amor immensa
de perdurable dolçor,
pura, dolça i sense mida
sobre totes les amors!

109

Món enllà sen va l'Amic
per unes terres extranyes
on pensa que trobarà
l'Aimador de la seva ànima.
Ja n veu venir dos lleons,
ja sent son halè de flama,
ja li n ve por de la mort,
de la mort que se li atança,
i es recorda de l'Amat,
per qui viure desitjava.
Tant bon punt pensa en l'Amat
els lleons s'agenollaven
per besar-li mans i peus,

per aixugar-li les llagrimes.
Veient mañyacs els lleons,
de nou en reprèn la marxa
vers on creu que trobarà
l'Aimador de la seva ànima.

110

L'Amic sen va per les planes,
per les planes i els turons,
dia i nit cercant l'eixida
de la carçre de l'amor,
on té presa la seva ànima,
sos pensaments i son cor.
Per distreure-s de sa angoixa
va cullint roses i flors.
Ja n troba un anacoreta
dormint al peu d'una font.
Li n tira una flor o dues.
— Bon dia que Déu vos dó.
L'haurieu vist entre somnis
a l'Estimat del meu cor?
— Jo no l'he vist entre somnis,
puix tant si dormo com no,
mos pensaments estan presos
en ses cadenes d'amor. —
A l'Amic això li agrada:
ja té un company de presó.
S'abracen i s'apetonen
i ploren après els dos

que d'aimadors que l'estimin
l'Amat ne tinga tant pocs.

116

A seguir son Amat l'Amic cuitava.
Per lo camí ont anava
li eixia un fer lleó
que d'un a un els viatgers desfeia
que en son cor no sentien devoció.
L'Amic passava i deia:
— Qui no tem pas a mon Amat volgut,
ha de témer arreu totes les coses
com a feres del bosc esgarrifoses.
Qui tem a Déu, de totes es temut.

118

Il·luminà l'Amor el nuvolat
que s'posa entre l'Amic i l'Estimat,
i el deixà lluminós i resplendent
com en l'alba l'estrella,
la llum en la nit bella,
lo sol en l'orient,
i pel nuvol aquell fulgurissim
parlaven *os ad os* l'home i l'Altíssim.

119

Digné l'Amat a l'Aimador:
— Quina es la nit de més foscor?

— La vostra ausencia.
— Quin es el jorn de més claror?
— Vostra presencia.

121

«Alegri-s mon Amat, —
l'Aimador li escrivia; —
d'Ell es ma voluntat,
seva es la vida mia.

De vostra amor mai n'isc
i encara vos anyoro;
per Vós es que jo visc,
per Vós es que jo moro.»

124

A l'Estimat del seu cor
l'Amic s'acostava un dia
sols perquè l'aconhortés
dels languiments que patia,
sols perquè aixugués sos plors
i els tornés en alegria.
Com més s'hi anava acostant,
més sospirava i languia
veient la gran deshonora
que son Amat sostenia.

125

Quina carta li escrivia
a l'Estimat l'Aimador!
Era la tinta de llagrimés,
paper i ploma d'amor.
Li deia que la creu santa
perdia ls seus seguidors,
la caritat se moria,
més ai! creixia l'error,
creixia com una xarxa
que anava a cobrir el món.

126

Amic i Amat se nuaven,
se nuaven les amors,
perquè jamai de la vida
se desjunyissin els dos.
La corda ab que les nuaven
era feta de records,
de pensaments amorosos,
de llagrimés i de plors.

128

Jesús al seu Aimador
quin vestit li regalava!
Camisa de pensaments,
cota d'amor i esperança,
mantell de tribulacions,

i en son cap una garlanda,
una garlanda en son cap
de les perles de ses llagrimés.

129

— No oblidis la meva amor, —
l'Amat deia a l'Aimador;
l'Aimador li responia:
— La vida mia,
¿com vos podria oblidar,
si no us puc ai! ignorar?

132

Deia l'Amic a la gent,
a la gent que se l'escolta:
— Qui estima a mon Estimat
oblida totes les coses;
qui les oblida per Ell,
en Ell plegades les troba.

134

L'Amic se n'oblidava
de quant ha vist sota la volta blava,
perquè damunt de les regions impures
sa voladora pensa
se pogués enfilat a les altures
de l'Estimat diví a la coneixença,
ansiejant empiri amunt seguir-lo,
cantar-lo eternalment i bencir-lo.

142

Quan jo n'era petitet
 tant mateix m'ho afigurava
 que ab ses estrelles la nit
 per dormir era criada,
 per dormir i reposar
 dels treballs de la jornada.
 No es feta, no, per dormir,
 sinó per estar de guardia,
 contemplant el cel hermós
 damunt de la terra ubaga,
 i damunt de terra i cel
 l'Estimat de la meva ànima,
 que en l'atzur de l'infinit
 deixa veure arrossada
 ab el mantell estrellat
 sa hermosura sobirana.

143

La gent del món escarnia l'Amic
 d'ençà que l'havia l'amor trastocat:
 l'Amic lleial reprenia la gent
 perquè no estimava lo seu Estimat.

145

Cantava l'Amat i deia
 ab cantar molt amorós:
 —Jo endrecí los meus apostols

per ensenyar mes llaors,
 i els enemics de ma gloria
 los feren passar per boigs,
 els percutiren ab vergues,
 els ficaren en presó,
 carregant-los de manilles,
 de manilles i grillons.
 Perxó a mos amics envio
 que plorin ma deshonor,
 i ses llagrimas amargues
 són mudes de mes amors.

147

L'Amat a l'Amic
 li pren la paraula.
 No podent parlar
 a qui tant aimava,
 no troba consol
 sinó en sa mirada.

151

Són de l'Amat les honres i nobleses
 el tresor de l'Amic i ses riqueses.
 El tresor de l'Amat són els torments,
 les llagrimas i plors i llanguiments
 que passa l'Aimador
 ferit per la sageta de l'amor.

152

S'es fet un gran exercit:
 tot ell es d'aimadors,
 bandera que han alçada
 pintada hi es l'amor,
 ses llagues a les vores,
 al mig el Salvador.
 Ningú posen en llista
 que sia sense amor
 perquè l'amor que ls guia
 no hi prenga deshonor.

154

Per sobres de pensaments
 un jorn l'Amic s'entristia.
 L'Amat se posà a cantar
 per veure si l sentiria.
 L'Amic tot se n'alegrà
 tant bon punt el cant sentia.
 Al veure alegre l'Amic,
 après la gent escatia
 què li donà més amor,
 la tristesa o l'alegria.

163

En la presó de l'amor
 presoner l'Amic estava:
 perquè no n pogués fugir

el desig l'encadenava,
 i era son alt pensament
 l'escarcerer que l guardava,
 l'anyorament el punyia,
 lo record l'esperonava,
 més l'esperança del cel
 en sos dòls l'aconhortava.
 Estant a punt de morir
 l'Estimat se li mostrava,
 i a la claror de sos ulls
 l'Amic se reviscolava.

165

L'Amat a l'Amic un dia
 demanà-li: — Què es amor? —
 Son Amic li responia:
 — Es bulliment de fervor.

Es la ditxosa punyida
 que mata a l'enamorat
 quan sent cantar en la vida
 les belleses de l'Amat.

167

El foc de l'amor,
 si voleu vosaltres,
 a mon cor veniu
 a encendre les llanties;
 veniu a mos ulls,

si voleu de l'aigua:
 trobareu-hi prou
 dues fonts de llagrimes;
 si cançons voleu,
 cançons i corrandes,
 a dintre mon front
 n'hi ha una niuada.

169

El bon Amic de sos ulls
 les llagrimes aixugava
 que per son Amat diví
 de nit i dia plorava.
 Més l'Estimat el reptà
 perquè ls signes s'esborrava
 ab que l dolç mal de l'amor
 a altres homens comanava.

171

— Dignes, ximple: tens diners?
 — Tinc — respon — al meu Amat.
 — Tens vilatges en la terra?
 Tens illes dintre la mar?
 — Tinc amors i fantasies,
 plors i penes i treballs,
 que valen, sent per qui estimo,
 més que imperis i regnats.

173

— Dignes, beneit aimador,
 qui n sab més del ver amor,
 qui n té goig o qui n té pena?
 — Qui per tots dos no ha passat,
 de l'amor de l'Estimat
 no n sab ni com s'anomena.

175

— ¿Per què excuses a l'Amor
 quan martiritza ton cor
 i atormenta la teva ànima?
 — Perquè augmenta ab sos flagells
 de la corona ls joiells
 que espero en la gloria santa.

176

A son dolç Amat l'Amic se planyia
 perquè l feia tant patir per amor.
 L'Amat s'excusà doblant sa agonia,
 sa pena i treballs, llagrimes i plors.

180

Per una gran ciutat l'Amic anava
 i un home demanava
 ab qui pogués parlar de son Amat.
 Li mostraren un pobre espellicat

que dia i nit plorava
cercant un aimador
ab qui pogués parlar del sant Amor.

181

L'Amic estava en sí mateix pensivol.
¿Doncs com podrien començar ses penes
de l'Amat del seu cor en l'hermosura,
font dels goigs i delícies de la Gloria?
I es recorda del sol, que, sent altíssim,
fa patir i plorar als malaltiços
ulls que de fit a fit mirar-lo gosen.

190

Per plaer l'Amic moria
i per llanguiment vivia,
i el plaer i el dolor
dulen ensems a son cor
el remei ab la ferida,
dant-li la mort i la vida.

191

L'Amic a son Estimat
voldria oblidar una hora
per tenir algun repòs
en el debat que li dóna.
Més perquè l'oblidament
encara més greu li fóra,

son esperit se refà
i de la creu s'aconhorta,
i alça de nou vers l'Amat
enteniment i memoria.

200

Eclipse hi hagué en el cel
i foscó sobre la terra:
més foscó tenia un jorn
l'Amic en l'ànima seva
quan per ses culpes n'isqué
el sol que tant l'assoleia.
L'ausència de l'Estimat
deixà apagada en sa pensa
aquella llum que es ressol
de la claror que l rodeja
quan en visió celestial
els aimadors enlluerna.

201

L'Amor voltava a l'Amic
i entrà dins son cor un dia,
i l'Amic li demanà
per què a hostatjar-s'hi venia.
— Vinguí a hostatjar-me en ton cor —
l'Amor dolça responia —
per vèncer tos enemics
en ta darrera agonia.

202

Quan de son Amat
l'Amic s'oblidava,
la divina amor
estava malalta.
L'amorós amic
ne malaltejava,
més per tot remei
l'Amat li regala
llanguiments i afronts,
martiris i llagrimas.

204

Pensant l'Amic en l'Amor,
ho volgué provar un dia
si sens pensar en l'Amat
en son cor s'hi sostindria.
Lo plor fugí de sos ulls,
i de son cor l'alegria,
i anà dient als passants,
de temor que s moriria:
— Haurieu vista l'Amor?
Sabeu on la trobaria?

210

Demanaren a l'Amic
si l seu Amat, que es tant ric,
de res tenia fretura.

— Sí, — respongué, — d'aimadors
i lloadors
de sa divina hermosura.

211

L'Amat vergassejava ab vims d'amor
de son Amic el cor,
per l'arbre fer-li amar ont els cullia,
l'arbre sant de la Creu,
aon morí clavat peu sobre peu
sols per salvar als que perduts havia.

217

Grans renyines hi han hagudes
entre l'Amic i l'Amor:
dels turments que ella li dava
l'Amic estava queixós.
De l'Estimat al judici
se presentaren els dos,
i a l'Amic eix castigava
donant-li penes majors,
i, en premi de les passades,
multiplicant-li l'amor.

219

Són els veïns de l'Amic
de l'Amat les boniqueses;
són els veïns de l'Amat
sos pensaments i ses penes,

que atia de grat l'Amic
del foc d'amor com a llenya.

220

Per veure bé a Jesucrist
la voluntat sobreixida
de l'arbre sant de l'amor
sen vol pujar a la cima.
Ja ho diu a l'enteniment
si vol fer-li companyia.
De pujar l'enteniment
a la memoria convida,
i a veure pugen tots tres
aquella cara divina.

221

L'Amic una matinada
se vegé sens voluntat:
cap aon prengué volada,
sinó vers son Estimat?

Aquest la féu presonera,
més de l'Amador al pit,
perquè d'aquesta manera
fos més amat i servit.

222

L'AMIC

— No s'afiguri mon Estimat

que ab algun altre partesc l'amor:
tinc un sol cor:
sencer li he dat.

L'AMAT

— No s'afiguri lo meu Amant
que sols ne vulla son cor d'amic:
altres m'estimen ab cor més ric,
altres me tenen amor més gran.

223

— Estimadíssim Amat, —
un dia l'Amic li deia, —
que acostumàreu mos ulls
a mirar vostres belleses,
i a sentir vostres llaors
avesàreu mes orelles,
vós a vostres pensaments
acostumàreu ma pensa,
a les llagrimas mos ulls,
mon cor als neguits i penes.
— Si tu no hi estessis fet, —
l'Amor diví li replica, —
no fóra ton nom escrit
en el llibre de la vida
com una estrella en mon cel,
al cel de l'ànima mia.

224

Les nobles boniqueses de l'Amat
en el cor de l'Amic totes s'apleguen,
i els pensaments ses ales hi despleguen,
i ses dolces amors la voluntat.

224

En el cor de l'Amic
s'ajunten de l'Amat les boniqueses,
més ai! també hi fan cap les arideses,
els pensaments, la pena i l'afadig.
A pendre l vol sos pensaments per l'aire
i a créixer gaire gaire
sa pena i desconhort,
l'Amic seria aniquilat i mort.

225

En l'hostal de son Amic
l'Estimat prengué posada:
féu-li llit de pensaments,
de gemecs, sospirs i llagrimes.
Bé li pagà l'Estimat
ab un feix de recordances.

226

De l'Amic en la pensa amorosa
l'Amor barreja plaers i treballs;

els plaers de l'amor se queixaren
i un jorn l'acusaren
davant de l'Amat.

L'Estimat, en judici inefable,
els gustos destria dels agres turments,
més així que les penes finiren,
ab elles moriren
els dolços plaers.

227

¿Sabeu quins són els signes,
els signes de l'amor
ab que l'Amat segella
sos pobres aimadors?
Al començar, grans penes;
a mig camí, grans plors,
i a l'últim del viatge
calamitats i mort.
Aqueixos són els signes,
els signes de l'Amor:
qui ab alegria ls porta
ja s pot dir aimador.

229

L'Amor es mar desfeta — d'onades i de vents,
que no té port ni riba — pels pobres bastiments;
més quan l'Amic naufraga — s'acaben sos turments
i de la gloria eterna — comença ls compliments.

234

L'Amic s'adormí,
 l'Amor se morí;
 son foc no tenia — llenyam de què viure.
 Quan se deixondà
 se reviscolà
 en els pensaments — que a l'Amat va escriure.

234

L'Amic un jorn s'adormí
 i el seu amor se morí,
 puix res li restà — de lo que vivia.
 Quan l'Amic se deixondà
 l'Amor se reviscolà
 ab els pensaments — que a l'Amat envia.

237

— Diques, beneit: tu vols ser lliure?
 — Sí, més sirvent de mon Amat.
 — En cativeri, doncs, vols viure?
 — Sí, en cativeri, sens rescat,
 de plors, treballs i malanances
 sols per servir la seva amor,
 que per cantar ses alabances
 me féu present d'una arpa d'or.

238

D'amor plorava l'Amic

i del torment se planyia;
 cridava a son Estimat
 per veure si l goriria.
 Tantost l'Estimat l'oí
 féu-li dolça companyia,
 Com més ell se li acostava,
 més el torment li creixia;
 com més li anava creixent
 l'amorosa malaltia,
 més dolçament l'Estimat
 de ses langors el goria.

239

Malalta estava l'Amor
 i el bon Amic la metjava
 de paciència ab remeis,
 de submissió i confiança.
 S'emmalaltia l'Amic
 tantost l'Amor se curava,
 i el goria l'Estimat
 de ses virtuts ab el balsem,
 de sa gloria ab el record
 i ab la claror de sa cara.

240

A l'Amic digué l'Amat:
 — Què es soledat?
 — Soledat es companyia
 de Jesús i de Maria.